

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4Csp/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419200459
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8419200459.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtňa 48, 810 00 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému M. D., nar. XX. XX. XXXX, XXX XX Ž. XXX, v konaní o zaplatenie sumy vo výške 88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca ako právny nástupca spol. Consumer Finance Holding, a.s. sa žalobou podanou na tunajšom súde 27. 02. 2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 04. 06. 2016 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že so žalovaným 19. 03. 2015 uzatvoril zmluvu o pôžičke č. 6530310884/20938748, na základe ktorej mu poskytol pôžičku v celkovej výške 96 eur. Podľa zmluvy mal žalovaný pôžičku splatiť formou pravidelných mesačných splátok v celkovom počte 24 pri výške splátky 4 eurá až do zaplatenia celkovej sumy pôžičky vo výške 96 eur. Do podania žaloby žalovaný uhradil sumu 8 eur bez akontácie. Kúpna cena tovaru bola 98 eur. Akontácia bola vo výške 2 eurá. Dňa 12. 03. 2016 listom - predžalobná upomienka, žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku včas, v súlade so zmluvou a podmienkami, k 19. 05. 2016 žalobca úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z 29. 05. 2016. Celkový dlh je tak vo výške 88 eur. V konaní si neuplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 9,56 eur.

2. Zmluvou o postúpení pohľadávok k 18. 06. 2019 bola pohľadávka voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená na žalobcu. Tunajší súd uznesením č. k. 4Csp/17/2019 - 49 z 27. 08. 2019 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu.

3. Žalovaný sa vo veci nevyjadril.

4. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 88 eur s prísl. S poukazom k uvedenému súd 28. 01. 2020 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu 15. 01. 2019.

Podľa § 297 Civilného sporového poriadku, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

5. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

6. Súd sa oboznámil so žalobným návrhom a jeho prílohami a to Zmluvou o pôžičke č. 6530310884 /20938748, predžalobnou upomienkou z 12. 03. 2016, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 29. 05. 2016, prehľadom úhrad a splátok žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako pôvodný veriteľ a žalovaný ako klient uzatvorili 19. 03. 2015 Zmluvu o pôžičke č. 6530310884. Žalovanému bola poskytnutá pôžička vo výške 96 eur za účelom kúpy tovaru špecifikovaného v zmluve, ktorú mal žalovaný uhradiť v 24 splátkach. Splátka bola vo výške 4 eurá. Zmluva bola dohodnutá ako bezúročná, priemerná RPMN bola 34,42 %. Termín konečnej splatnosti 04/2017. Prvá splátka bola splatná 23. 05. 2015 a každá ďalšia k 23. dňu v mesiaci. Celková suma k zaplateniu bola 96 eur. Akontácia bola vo výške 2 eurá a kúpna cena tovaru 98 eur.

8. V zmysle čl. 5 bod 5.1, 5.2 Všeobecných obchodných podmienok, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku, a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy inak v sume a termínoch uvedených v zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo Všeobecných obchodných podmienkach. Pokiaľ nie je v splátkovom kalendári alebo zmluve alebo Podmienkach alebo VOP stanovené inak, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

Podľa čl. 8 bod 8.2 Všeobecných obchodných podmienok - Vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky; spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť Pôžičky), ak je Klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Spoločnosť je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať Klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky Spoločnosti uvedené v tejto Zmluve.

Podľa čl. 8 bod 8.3 Všeobecných obchodných podmienok - Úrok z omeškania; v prípade ak spoločnosť vyhlási okamžitú splatnosť pôžičky je Klient povinný uhradiť úrok z omeškania vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z.

V zmysle čl. 11 bod 11.12. VOP, klient na jednej strane a spoločnosť na strane druhej (strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo zmluvy a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) rozhodne príslušný všeobecný súd.

9. Predžalobnou upomienkou z 12. 03. 2016 vyzval pôvodný veriteľ žalovaného na zaplatenie sumy 32 eur, a to do 05. 05. 2016, a informoval ho o svojom práve úver zosplatiť v prípade, ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 01/2016.

10. Pôvodný veriteľ žalovaného oznámením z 29. 05. 2016 informoval o tom, že dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz a výška dlhu je 88 eur.

11. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach celkovo uhradil sumu 8 eur.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej Zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti

Podľa § 15 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05. 12. 2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

17. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o pôžičke. Ďalej súd dospel k záveru, že zmluva o pôžičke je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi pôvodným veriteľom a žalovaným je aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

18. Na základe vykonaného dokazovania mal teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej žalovanému bola poskytnutá pôžička v celkovej výške 96 eur, ktorú sa žalovaný zaviazala splatiť v 24 splátkach. Žalovaný pôžičku splatil čo do sumy 8 eur.

19. Upomienkou z 12. 03. 2016 pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na zaplatenie dlžných splátok a upovedomil ho, že ak splátku za obdobie 01/2016 neuhradí do 05. 05. 2016, pristúpi k zosplateniu úveru. Z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaným následne právny predchodca žalobcu k 19. 05. 2016 vyhlásil splatnosť celej pôžičky a to pre omeškanie so zaplatením splátky splatnej 01/2016, t. j. ku 23. 01. 2016. Ku dňu vyhlásenia okamžitej splatnosti pôžičky bol žalovaný preukázateľne po dobu dlhšiu ako 3 mesiace v omeškaní s uvedenou splátkou.

20. Podľa dôvodovej správy k § 54a Občianskeho zákonníka - zákona č. 343/2018 Z. z., účinného od 05. 12. 2018, zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo 07. 02. 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však namieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté. Je nesporné, že je prípustné, aby zákonodarca robil „sektorové výnimky“ pri normovaní obsahu inštitútov súkromného práva s ohľadom na premlčanie či preklúziu, a pre určité typy právnych vzťahov nastavoval jednak rozdielne premlčacie doby (rozlišovanie medzi všeobecnou premlčacou dobou a osobitnými) alebo aj rozdielne právne následky pre nevykonanie práva v určitej dobe (preklúzia podľa § 504 Občianskeho zákonníka).

Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr.

Na účely zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov sa navrhujú aj prechodné ustanovenia, v zmysle ktorých sa nová právna úprava nebude aplikovať vo vedených konaniach o vymoženie práva zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. v súdnom, exekučnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré boli začaté na základe návrhu na začatie konania podaného pred dňom účinnosti tohto zákona.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené súd v prvom rade v danom spore skúmal, či voči žalovanému v konaní nie je uplatňovaný premlčaný nárok, ktorý už nie je možné vymáhať. Žaloba vo veci bola podaná na tunajšom súde 26. 02. 2019, teda za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka.

22. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá bode 8.2 Ostatných zmluvných podmienok a dojednaní, ktorý v zhode s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou pri omeškaní jej úhrady o viac ako tri mesiace. V takom prípade podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamená, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

23. V prerokúvanej veci zo zmluvy vyplýva, že splátky sú zročné k 23. dňu kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca žalobcu celý dlh zosplatiť pre viac ako trojmesačné omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 23. 01. 2016 (za obdobie 01/2016), tak ako to vyplýva z upomienky z 12. 03. 2016. Právny predchodca žalobcu toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovaného na túto možnosť upozornil. V zmysle už citovaného § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 23. 01. 2016, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanému. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 23. 01. 2019. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu až 26. 02. 2019, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný.

Súd poukazuje na obdobný právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/410/2016 z 21. 09. 2017, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/263/2017 z 28. 02. 2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/410/2016 z 21. 09. 2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/256/2018 z 20. 02. 2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/288/2016 z 15. 05. 2018,

Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/248/2018 z 31. 01. 2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/45/2017 z 28. 01. 2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/59/2019 z 26. 03. 2019.

24. Nakoľko v danom spore vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní voči žalovanému uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný a tento v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať a to ani v súdnych konaniach, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

25. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu zamietol a žalovanému tak vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Nakoľko však žalovanému v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.